

ข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับผู้เชี่ยวชาญ

ของ นายวิศิษฐ์ งามสม

เพื่อประกอบการพิจารณาประเมินบุคคลตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและยุทธศาสตร์

(นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ)

ตำแหน่งเลขที่ ๒๐๙ สังกัด กองแผนงาน

๑. เรื่อง การพัฒนาแผนงานโครงการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรดินภายใต้พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. หลักการและเหตุผล

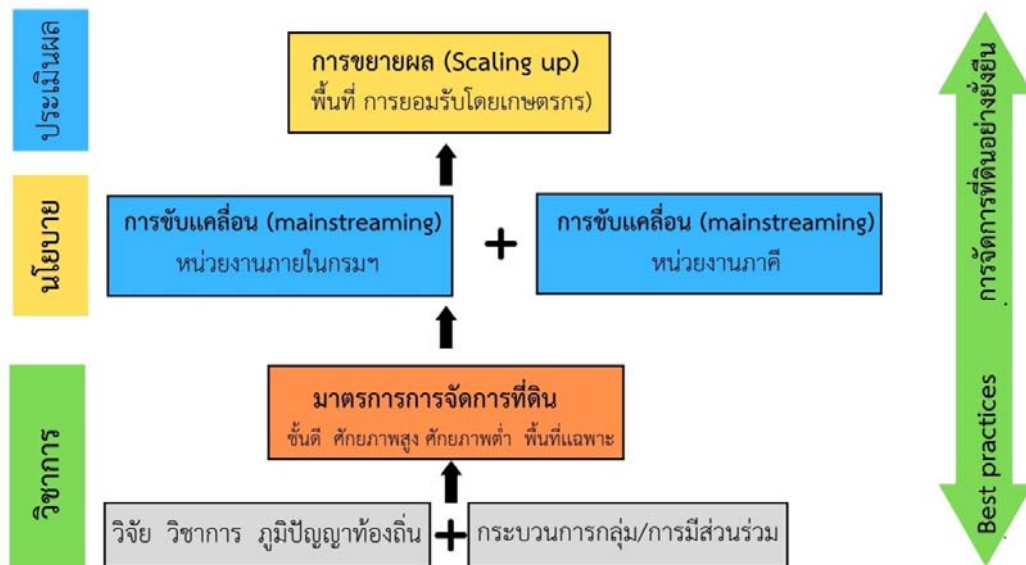
การบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินมีความสำคัญต่อการทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน พัฒนาความมั่นคงของอาชีพเกษตรกร ยกกระดับคุณภาพชีวิต และเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ จากการลดการชะล้างพังทลายของดิน การรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินทำให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพบนดิน และได้ดิน รวมทั้งการอนุรักษ์ดินและน้ำ และปรับปรุงบำรุงดินช่วยเก็บกักความชื้นในดิน ทำให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านดินและน้ำสำหรับการเพาะปลูกของเกษตรกร ซึ่งจะช่วยบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้นหากพิจารณาถึงความสำคัญของการบริหารจัดการทรัพยากรดิน ก็จะมีส่วนส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะในด้านการลดความเสื่อมโทรมของดิน การสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ และการปรับตัวต่อผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อย่างไรก็ตาม จากความสำคัญที่กล่าวถึงข้างต้น จะไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านแผนงาน/งบประมาณที่มีแนวโน้มลดลง หากเปรียบเทียบงบประมาณของกรมพัฒนาที่ดิน ปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๕ พบว่างบประมาณลดลง ๑,๗๓๐.๓๒๕๕ ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นภารกิจการบริหารจัดการแหล่งน้ำที่ไม่สามารถดำเนินการได้จากแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๕ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑) ดังนั้น เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาแนวทางการจัดทำแผนงาน โครงการด้านจัดทำแผนงานโครงการของกรมพัฒนาที่ดินให้เชื่อมโยงกับเครื่องมือทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารจัดการทรัพยากรดิน คือพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งจะช่วยยกระดับการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับกลไกในระดับชาติที่มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้নাข้อจำกัดด้านการปฏิบัติงาน และงบประมาณมาสู่การแก้ไขปัญหา และเกิดมิติที่ประชุมที่จะช่วยผลักดันให้หน่วยงานที่รับผิดชอบมาร่วมดำเนินการ หรือแก้ไขข้อจำกัดต่าง ๆ โดยสามารถนำหลักการ “การขับเคลื่อนและขยายผลการจัดการทรัพยากรดิน (Scaling up and Mainstreaming of Soil Management)” มาใช้เป็นหลักคิดในการพัฒนาแผนงานโครงการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรดินภายใต้ พรบ.พัฒนาที่ดิน ๒๕๕๑ ดังกล่าว

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกาศใช้เนื่องจากการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันไม่เป็นไปตามสมรรถนะของที่ดิน ผู้ที่เข้าไปครอบครองทำประโยชน์ในเขตที่ดินซึ่งเป็นพื้นที่มีความลาดเทโดยขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการไถพรวนดินขึ้นลงในพื้นที่ลาด เท โดยไม่ถูกต้องตามมาตรการวิธีกลซึ่งจะต้องดำเนินการไถพรวนและปลูก

พืชตามแนวระดับ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ หัวหน้าส่วนราชการ ๑๗ หน่วยงาน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๕ คน และอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนการใช้ที่ดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน การกำหนดเขตอนุรักษ์ดินและน้ำ การประกาศสำรวจที่ดิน และการประกาศเขตสำรวจการอนุรักษ์ดินและน้ำ กำหนดมาตรการปรับปรุงดินหรือที่ดิน หรือการกำหนดมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตลอดจนการใช้ความช่วยเหลือและเยียวยาความเดือดร้อน ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ครอบครองที่ดินจากการกำหนดบริเวณการใช้ที่ดินหรือกำหนดเขตอนุรักษ์ดินและน้ำ

สำหรับการขับเคลื่อน (Mainstreaming) และขยายผล (Scaling up) การจัดการทรัพยากรดินเป็นแนวคิดที่มาจากแนวทางการพัฒนาการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืนขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) โดย FAO (FAO,2019)¹ ได้อธิบายความหมายของคำว่า Mainstreaming ว่า “integrating and institutionalizing SLM practices into the prevailing thinking and into policy, planning, economic and education process” เป็นการบูรณาการ และร่วมมือกันของหน่วยงานเพื่อให้มาตรการการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืนมีความสำคัญนำไปสู่การพัฒนาแผนงาน นโยบาย งบประมาณ หรือการพัฒนาศักยภาพ องค์ความรู้ และ Scaling up ว่า “increasing the extent to which SLM is accepted as a land management model or practice” ซึ่งก็คือการขยายผลให้เกิดการนำเอามาตรการการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติ หรือเป็นแนวคิดสู่การปฏิบัติ สำหรับการนำแนวคิดการขับเคลื่อนและขยายผลการจัดการทรัพยากรดินมาสู่การพัฒนาแผนงานโครงการ มีแนวคิดตามภาพที่ ๑

ภาพที่ ๑ แนวคิดการขับเคลื่อนและขยายผลการจัดการทรัพยากรดิน

จากแนวคิดข้างต้นสามารถอธิบายได้ดังนี้

๑) มาตรการการจัดการที่ดิน เป็นกระบวนการพื้นฐานที่จะต้องมีการประเมินมาตรการการจัดการที่ดิน ซึ่งมาตรการดังกล่าวจะเป็นมาตรการที่จะทำให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ที่ดินในแต่ละรูปแบบของการใช้ที่ดิน เช่น สามารถแบ่งตามประเภทของพื้นที่ตามแผนปฏิบัติการกรมพัฒนาที่ดิน ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ได้แก่ พื้นที่ชั้นดี พื้นที่ศักยภาพการผลิตสูง พื้นที่ศักยภาพการผลิตต่ำ และพื้นที่เฉพาะ อาจแบ่งย่อยตามลักษณะของดินปัญหา ได้ขึ้นอยู่กับความเห็นชอบร่วมกับของคณะกรรมการ/ คณะทำงานที่มีหน้าที่ประเมินมาตรการการจัดการที่ดิน ซึ่งมาตรการการจัดการที่ดินที่เหมาะสมของแต่ละพื้นที่จะมาจากการทำงานวิจัย งานวิชาการที่มีผลสำเร็จพร้อมที่จะนำไปขยายผล หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้ สามารถพิจารณาพร้อมกับหลักการ (approach) ที่จะทำให้เกิดการยอมรับ เทคโนโลยี หรือการรับเอาไปปฏิบัติตาม โดยหลักการสำคัญเช่น การใช้เครือข่าย การมีส่วนร่วม การมีผู้นำเกษตรกร (หมอดินอาสา) เป็นต้น

๒) การขับเคลื่อน (Mainstreaming) จากความหมายของการขับเคลื่อนที่เน้นที่ การบูรณาการ และร่วมมือกันของหน่วยงานเพื่อให้มาตรการการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืนมีความสำคัญนำไปสู่การพัฒนาแผนงาน นโยบาย งบประมาณ หรือการพัฒนาศักยภาพ องค์ความรู้ ดังนั้น หลังจากที่ได้ มาตรการการจัดการที่ดินการขับเคลื่อนสามารถอธิบายได้ใน ๒ รูปแบบ คือ การขับเคลื่อนภายใน กรมฯ และการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานภาคี

๒.๑) การขับเคลื่อนภายในกรมฯ หมายถึง การที่หน่วยงานส่วนกลางร่วมกับเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดทำข้อมูลสนับสนุนการนำมาตรการฯ ไปปฏิบัติในพื้นที่ เช่น การพิจารณาตัวชี้วัดที่จะตอบนโยบาย แผนแม่บท หรือยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง การทำข้อมูลสำหรับการกวัดและเปรียบเทียบผลความสำเร็จการพัฒนาองค์ความรู้ หรือศักยภาพของเจ้าหน้าที่ การพัฒนางานวิจัยที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้มาตรการ หรือการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ สำหรับ กองแผนงานการขับเคลื่อนในจุดนี้คือการนำมาตรการส่งให้สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต/สถานีพัฒนาที่ดิน พิจารณาพื้นที่ดำเนินการ การเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมในพื้นที่สำหรับดำเนินมาตรการดังกล่าว พิจารณากลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อเสนอไปยัง กผง. พิจารณาจัดทำแผนงานโครงการตามกระบวนการจัดทำงบประมาณ โดยสรุปการขับเคลื่อนภายในกรมฯ คือการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (enabling environment) สำหรับขับเคลื่อนมาตรการการจัดการที่ดิน

๒.๒) การขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานภาคี จะเน้นการต่อยอดมาตรการการจัดการที่ดินไปสู่ มิติของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูปหรือการตลาด ยกตัวอย่างเช่น การต่อยอดการพัฒนาสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยร่วมมือกับกรมประมงในการสนับสนุนพันธุ์ปลา หรือ หน่วยงานกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับบ่อของกรมฯ ไปฝึกอบรมในการผลิต แปรรูป เป็นต้น นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึงการที่เสนอมาตรการการจัดการที่ดินให้กับหน่วยงานในจังหวัด หรือท้องถิ่นร่วมนำไป ขับเคลื่อนตามกรอบงบประมาณของจังหวัด หรือท้องถิ่น ซึ่งในบริบทนี้จะช่วยเติมเต็มให้กรมฯ สามารถพัฒนาพื้นที่ได้ตามเป้าหมายได้อย่างน้อยปีละ ๓ ล้านไร่

๓) การขยายผล (Scaling up) เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องหลังจากมีการประเมินมาตรการการจัดการที่ดิน และมีความพร้อมจากการขับเคลื่อนร่วมกันทั้งภายในกรมฯ และหน่วยงานภาคี เป็น

กระบวนการที่มาตรการที่ได้รับการประเมินถูกนำไปปฏิบัติ เกิดการขยายผลในเชิงพื้นที่ และการยอมรับนำไปปฏิบัติในพื้นที่

๔) ประเด็น วิชาการ นโยบาย ประเมินผล (กรอบทางด้านซ้าย) หมายถึงหลักคิดในการพัฒนาแผนงานโครงการด้วยหลักการขับเคลื่อนและขยายผลการจัดการทรัพยากรดิน (Mainstreaming and Scaling up of Soil Management) ซึ่งจะต้องเริ่มจากงานวิชาการผ่านการประเมินและคัดเลือกมาตรการจัดการที่ดิน และนำมาเชื่อมโยงกับนโยบาย ซึ่งหมายถึงการวิเคราะห์ว่ามาตรการแต่ละมาตรการจะตอบสนองนโยบาย แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ หรือยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี อย่างไร รวมทั้งการเตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อนตามที่อธิบายในข้อ ๒) และนำไปสู่การประเมินผลทั้งผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ ซึ่งข้อมูลจากการประเมินผลจะนำมาสู่การทบทวนมาตรการ หรือเพิ่มประสิทธิภาพของมาตรการในมุมมองของวิชาการตามหลักการ Plan-Do-Check-Act (PDCA)

๕) ประเด็น แนวปฏิบัติที่ดี (Best practice) - การจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน (กรอบทางด้านขวา) หมายถึงหลักคิดในการพัฒนาแผนงานโครงการด้วยหลักการขับเคลื่อนและขยายผลการจัดการทรัพยากรดิน จะเป็นการที่นำแนวปฏิบัติที่ดี (Best practice) ที่ประสบความสำเร็จนำมาสู่การขับเคลื่อนและขยายผลให้เกิดการปฏิบัติ โดยปลายทางสำคัญควรทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน ซึ่งหมายถึงเกษตรกรสามารถใช้ทรัพยากรดินโดยมีการดูแล รักษาความอุดมสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง ผลผลิตมีคุณภาพ ส่งผลให้มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดี

สำหรับเป้าหมายของการพัฒนาแผนงานโครงการด้วยหลักการขับเคลื่อนและขยายผลการจัดการทรัพยากรดิน (Mainstreaming and Scaling up of Soil Management) คือการที่แผนงานโครงการของ กรมฯ จะมีกระบวนการที่เชื่อมโยงด้านวิชาการ นโยบายและการประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมขับเคลื่อนในภารกิจที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลที่ได้จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาที่ดินที่กำหนดไว้ ๑๕ ล้านไร่ เกิดความชัดเจน มีโอกาสที่กรมฯ จะได้รับงบประมาณเพิ่มเติมภายใต้ภารกิจอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหน่วยงานภาคีมาร่วมดำเนินงานโดยใช้แหล่งงบประมาณที่หลากหลายกว่างบประมาณเฉพาะของกรมพัฒนาที่ดิน เกิดความชัดเจนของมาตรการ ไม่เกิดความซ้ำซ้อนของแผนงานโครงการ และจะมีมาตรการที่เหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการกรมพัฒนาที่ดิน ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ในพื้นที่เขตเกษตรกรรมชั้นดี เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ และพื้นที่เฉพาะ

ดังนั้น การพัฒนาแผนงานโครงการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรดินภายใต้ พรบ.พัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามหลักคิดของการขับเคลื่อนและขยายผลการจัดการทรัพยากรดิน มีดังนี้

๑) เสนอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการพัฒนาที่ดิน ที่สำคัญเพิ่มเติม ได้แก่ อนุกรรมการด้านนโยบายและแผน อนุกรรมการด้านวิชาการ และอนุกรรมการด้านการกำกับ ติดตาม และประเมินผล เพิ่มเติมจากคณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัด

๒) เมื่อมีคณะอนุกรรมการตามข้อ ๑) แล้ว เร่งรัดให้คณะอนุกรรมการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ เช่น อนุกรรมการวิชาการจะต้องกำหนดมาตรการจัดการที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำเชิงระบบ คณะอนุกรรมการนโยบายและแผนจะต้อง ทบทวนกิจกรรมที่จะดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาที่ดินโดยสามารถปรับปรุงจากแผนปฏิบัติการกรมพัฒนาที่ดิน ระยะ ๕ ปี ได้ และเพิ่มกิจกรรมจากหน่วยงานภาคีภายใต้หลักการของการขับเคลื่อนและขยายผลการจัดการทรัพยากรดิน

๓) จะมีการหารือระหว่างหน่วยงานเพื่อสร้างฝั่ง Value Chain ของแต่ละมาตรการเพื่อแสดงให้เห็นบทบาทของหน่วยงานที่จะมาร่วมขับเคลื่อนมาตรการ มีการส่ง output ระหว่างหน่วยงาน พัฒนาตัวชี้วัด รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน โดยเน้นสร้างความเข้าใจและทำให้ Value Chain ของมาตรการได้รับความเห็นชอบในการขับเคลื่อน

๔) วางแผนเชื่อมโยงแผนงานงบประมาณ โดยการทบทวนความเชื่อมโยงของแผนงาน โครงการ ผลผลิต กิจกรรม และตัวชี้วัด ต่อยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง กรม ในระดับต่าง ๆ

๕) หลังจากมีแผนปฏิบัติการที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน คณะกรรมการกำกับ ติดตาม ประเมินผลจะพัฒนาระบบการรายงานผล การติดตามผลการดำเนินงาน และประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน พร้อมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาคอขวดต่าง ๆ ตามหลักการ PDCA

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ แผนงานโครงการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรดินมีเป้าหมายที่ชัดเจน และเน้นการขยายผลความสำเร็จสู่พื้นที่ที่ยังไม่ได้ดำเนินงานโดยใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ หรือมีผลสำเร็จจากการดำเนินงาน โดยเน้นการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานภาคีภายในคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ โอกาสการเปลี่ยนแปลงในมิติของงบประมาณที่ภารกิจด้านการพัฒนาแหล่งน้ำไม่สามารถดำเนินการได้ อย่างไรก็ตามหากใช้หลักการและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาที่ดินในการกำหนดเขตการอนุรักษ์ดินและน้ำ ก็จะทำให้กรมฯ สามารถดำเนินงานตามหลักการอนุรักษ์ดินและน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะช่วยให้กรมฯ มีงบประมาณที่เพิ่มขึ้น

๔.๓ ทำให้มีการบูรณาการการทำงานในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรดินโดยมีกลไกคณะกรรมการพัฒนาที่ดินกำกับและส่งเสริมการบูรณาการตามเป้าหมายที่กำหนด และมีการติดตามและช่วยลดอุปสรรคในการทำงาน

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๕.๑ กรมพัฒนาที่ดินมีแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรดินที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน

๕.๒ จำนวนหน่วยงานภาคีในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรดินเพิ่มขึ้น และมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทรัพยากรดินเพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม ๑๕ ล้านไร่

๕.๓ การเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกรมพัฒนาที่ดิน โดยเปรียบเทียบกับปีฐานที่ยังไม่ได้มีการพัฒนาแผนปฏิบัติการฯ ภายใต้อคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน

๕.๔ มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการพัฒนาที่ดิน ได้แก่ อนุกรรมการด้านนโยบายและแผน อนุกรรมการด้านวิชาการ และอนุกรรมการด้านการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

๕.๕ จำนวนมาตรการการจัดการที่ดินที่ผ่านการประเมินและสามารถนำไปใช้ในพื้นที่ได้ตามลักษณะของพื้นที่ที่เห็นชอบร่วมกัน เช่น เขตเกษตรกรรมชั้นดี เขตเกษตรกรรมศักยภาพสูง เขตเกษตรกรรมศักยภาพต่ำ เขตพื้นที่เฉพาะ

๕.๖ มีห่วงโซ่คุณค่า หรือ Value Chain การขับเคลื่อนในแต่ละมาตรการซึ่งจะทำให้เห็น
ตัวชี้วัดที่ต้องพัฒนาและเก็บรวบรวมข้อมูล และมีการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในภารกิจต่าง ๆ
เพื่อร่วมขับเคลื่อนมาตรการการจัดการที่ดิน

(ลงชื่อ) (ผู้ขอประเมิน)

(นายวิศิษฐ์ งามสม .)

(วันที่) ๒๕ / ..กรกฎาคม.. / ...๒๕๖๖.....

ⁱ FAO, 2019, The Sustainable Land Management Mainstreaming Tool, FAO, ROME.